

Duyuru Tarihi : 20.08.2007
Duyuru No : DUYURU/2007-127

506 SAYILI KANUNUN EK 5'İNCİ MADDESİNİN IV NUMARALI BENDİNİN UYGULANMASI HAKKINDA TEBLİĞ

(R.G. 18.08.2007 – 26617)

Bilindiği üzere, 17/07/1964 tarihli, 506 sayılı "Sosyal Sigortalar Kanunu"nun Ek 5 inci maddesinin birinci fıkrasına 20/06/1987 tarihli, 3395 sayılı Kanunun 13'üncü maddesi ile eklenen IV numaralı bende göre, 01/09/1987 tarihinden sonra azotlu gübre ve şeker sanayiinde, fabrika, atölye, havuz ve depolarda, trafo binalarında çalışanların;

- Çelik, demir ve tunç döküm işlerinde,
- Zehirli, boğucu, yakıcı, öldürücü ve patlayıcı gaz, asit, boya işleriyle gaz maskesi ile çalışmayı gerektiren işlerde,
- Patlayıcı maddeler yapılmasında,
- Kaynak işlerinde,

geçen çalışma sürelerine 1/4 oranında itibari hizmet süresi verilmektedir.

Ancak, itibari hizmet süresinden yararlanmayı gerektiren olgunun sanayi kolları farklı da olsa belli ağır, riskli ve sağlığa zararlı işlerin yapılması olduğu, bu nitelikteki işleri yapan kişilerin aynı durumda olmadıklarının ileri sürülemeyeceği ve aynı hukuksal durumda bulunanların farklı kurallara tabi tutulmasının Anayasa'nın eşitlik ilkesine yer veren 10'uncu maddesine aykırı olduğu gerekçesiyle söz konusu düzenlemede yer alan "Azotlu gübre ve şeker sanayiinde," ibaresi, Anayasa Mahkemesinin 27/03/2007 tarihli, 26475 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 04/10/2006 tarihli, 2002/157 Esas, 2006/97 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

506 sayılı Kanunun Ek 5'inci maddesinin IV numaralı bendi, Anayasa Mahkemesinin söz konusu iptal kararının yürürlüğe girdiği 27/03/2007 tarihinden geçerli olmak üzere, aşağıda açıklandığı şekilde uygulanacaktır.

1 - Bir hizmet süresine itibari hizmet süresi eklenebilmesi, o hizmetin 506 sayılı Kanunun Ek 5'inci maddesindeki çizelgenin "Sigortalılar" ve "Hizmetin Geçtiği Yer" başlıklı sütunlarında nitelikleri sayılı hizmetler kapsamında bulunmasına bağlı olduğundan, hizmetin azotlu gübre ve şeker sanayiinde geçmesi şartına bakılmadan tüm fabrika, atölye, havuz ve depolarda, trafo binalarında çalışan sigortalıların çelik, demir ve tunç döküm, zehirli, boğucu, yakıcı, öldürücü ve patlayıcı gaz, asit, boya işleriyle gaz maskesi ile çalışmayı gerektiren, patlayıcı maddeler yapılmasında ve kaynak işlerinde geçen hizmetleri de, 27/03/2007 tarihinden sonra itibari hizmet kapsamında değerlendirilecektir.

2 - Kanun, itibari hizmet kapsamındaki işyerleri ve işleri birlikte tanımladığından bu işlerin üretim süreci içerisinde yapılmış olması gerekmektedir. Bu nedenle, fabrika, atölye, havuz ve depolarda, trafo binaları işyerlerinde kontrol ve benzeri amaçlarla kısa süreli çalışanlarla, bu işleri fiilen yapmayıp işin yönetim görevini yapan veya bu işyerleri dışında söz konusu işleri yapan sigortalılar, itibari hizmet süresinden yararlandırılmayacaktır.

3 - Anayasa Mahkemesi kararı gereğince itibari hizmet süresi kapsamına giren sigortalılar için işverenlerce yasal süresinde internet ortamında verilecek aylık prim ve hizmet belgeleri "3" numaralı belge türü ile düzenlenecek olup, itibari hizmet süresinden yararlanacak sigortalılar için % 9 sigortalı hissesi, % 13 işveren hissesi olmak üzere % 22 oranında malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi ödenecektir.

4 - 27/03/2007 tarihi ile bu Tebliğin yayımı tarihi arasında Anayasa Mahkemesi Kararında öngörülen itibari hizmet süresi kapsamında geçtiği halde "1" numaralı belge türü ile Kuruma bildirilen sigortalılar için kağıt ortamında iptal aylık prim ve hizmet belgesi ve "3" numaralı belge türü ile asıl aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenerek verilecektir.

5 - 27/03/2007 tarihi ile bu Tebliğin yayımı tarihi arasında itibari hizmet kapsamında geçen çalışmalar için önceden "1" numaralı belge türü ile yasal süresinde düzenlenerek verilen aylık prim ve hizmet belgelerinden iptal edilerek, "3" numaralı belge türü ile yeniden düzenlenerek verilecek olan aylık prim ve hizmet belgelerinin, tebliğin yayımı tarihini takip eden ay sonuna kadar verilmesi halinde idari para cezası uygulanmayacak olup; fark primlerin de bu süre içinde ödenmesi durumunda gecikme cezası ve gecikme zammı tahsil edilmeyecektir. Anılan sürede belirtilen belgelerin verilmemesi ve primlerin ödenmemesi halinde fiilin tebliğ ile öngörülen sürenin son gününde meydana geldiği kabul edilerek idari para cezası tahakkuk ettirilecek, tebliğin yayımı tarihini takip eden ilk günden itibaren gecikme cezası ve gecikme zammı tahsil edilecektir.

6 - İtibari hizmet uygulaması önceden olduğu gibi beyan esasına dayalı olarak yürütülecektir. Kurumun, konu ile ilgili inceleme ve araştırma yetkisi saklıdır.

7 - Sigortalılar, 506 sayılı Kanunun Ek 5 inci maddesi kapsamında belirtilen işlerde 2098 ve 3395 sayılı kanunlar kapsamında geçen süreler toplamının en az 3600 gün olması kaydı ile itibari hizmet kapsamında % 22 prim üzerinden Kuruma bildirilen hizmetlerin 1/4'ü sigortalılık sürelerine eklenmek, 5 yıla kadar bölümü de emeklilik yaş hadlerinden indirilmek suretiyle erken emeklilik hakkından yararlanabileceklerdir.

Tebliğ olunur.